

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

15 Aralık 2010

Sayı :B.11.0.SGB.0.01.00.610.01/2287
Konu :Ankara Milletvekili
M. Emrehan HALICI'nın
yazılı soru önergesi.

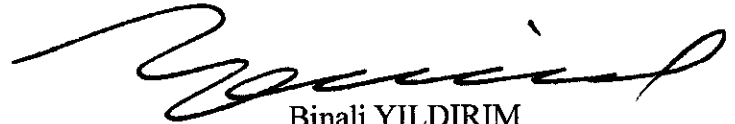
7/16156
6K.23

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 05.10.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-25222 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın M. Emrehan HALICI'nın 7/16156 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK :

1) Cevap formu (2 Sayfa)

DAĞITIM:

TBMM Başkanlığı
Başbakanlık

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN M.EMREHAN HALICI'NIN
7/16156 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

5651 sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun" 4 Mayıs 2007'de kabul edilmiş ve 23 Mayıs 2007 tarihinde 26530 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu kanunun yürürlüğe girmesinden bu yana, kamuoyunda büyük tartışmalara yol açan uygulamalara dayanak teşkil etmiş ve gerek mahkemeler gerekse idare tarafından adı konmamış bir sansür aracı olarak kullanılmıştır. Üç yılı aşkın süredir görülen uygulama, 5651 numaralı kanunun demokratik bir ülkenin düşünce ve ifade özgürlüğü standartlarını karşılamaktan uzak olduğu izlenimini vermektedir.

SORULAR:

1-20 Temmuz 2010 itibarı ile Türkiye'deki internet kullanıcılarının erişimine kapatılmış olan sitelerin sayısı nedir?

2- İfade özgürlüğünü demokratik dünyada kabul edilemeyecek ölçüde sınırlandırılmasına yol açan bu fiili sansürün yarattığı sıkıntıların giderilmesi için bakanlığınızın herhangi bir çalışması ya da planı var mıdır?

3- Konuyla ilgili görüşlerinizi kamuoyuyla paylaşırken sıklıkla söz konusu yasakların mahkeme kararlarıyla alındığını kaydediyorsunuz. Mahkemelere ve yürütmeye ilan edilmemiş bir sansür kullanma yetkisi veren hükümlerin kaldırılması için bir yasa ya da anayasa değişikliği gündeminizde bulunmakta mıdır?

CEVAPLAR:

5651 Sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun"un uygulamasına ilişkin Başbakanlıkça hazırlanan "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesine Dair Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in yayımlanarak yürürlüğe girmesi ile internet içerik düzenleme uygulamalarına başlanılmıştır. İnternet hizmetine ait içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı, erişim sağlayıcı ve toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülük ve sorumlulukları ile internet ortamında işlenen belirli suçlarla içerik, yer ve erişim sağlayıcıları üzerinden mücadeleye ilişkin esas ve usullerin düzenlendiği 5651 sayılı Kanun ile verilen görevler, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı bünyesinde bulunan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na yerine getirilmektedir.

5651 sayılı Kanunun 2. maddesinde internet aktörleri ilk kez tanımlanmış, bu aktörlere ilişkin yükümlülükler ve yaptırımlar yasada açık şekilde ilk kez düzenlenmiş ve yasa ile görevlendirilen kurumsal yapının ağırlıklı işlevinin bilinçlendirme, koordinasyon ve işbirliği faaliyetlerini yürütmek olacağı yasada detaylı olarak düzenlenmiştir.

İnternet içerik düzenlemelerinin usul ve esaslarını oluşturan 5651 sayılı özel Kanunun ve ikincil düzenlemelerinde; çocukların cinsel istismarı ve uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılması başta olmak üzere Anayasanın "Ailenin korunması" başlıklı 41' inci maddesi ve "Gençliğin korunması" başlıklı 58' inci maddesi düzenlemelerinin gereğine uygun olarak, müstehcenlik, fuhuş, kumar, gibi katalog suçlarla sınırlı "erişimin engellenmesi" düzenlemesine yer verilmiş, ikincil düzenlemelerle öncelikli temel yöntem olarak bir internet adresinin tamamen engellenmesi sakıncasını giderecek olan uyar-kaldır (notice and take down) usulü benimsenmiştir.

Uyar-kaldır yöntemi uygulanarak yurtiçi kaynaklı zararlı içeriklerin kaldırılması sağlanmış ve böylece yurt içi kaynaklı hiçbir internet sitesine Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı tarafından 5651 sayılı yasa uyarınca bugüne kadar erişim engellenmemiştir. Yurtdışı kaynaklı internet sitelerinde de esas olarak "uyar- kaldır" sistemi uygulanmakta ve bu yöntem ile bugüne kadar 7000'den fazla yasadışı içeriğin çıkarılması sağlanmak suretiyle internet adresinin tümüyle engellenmesi sakıncası giderilmiş olmaktadır.

Engelleme konusu başlıkların toplum için hayati önemi haiz birkaç hususla sınırlı tutulmuş olması ve yurt dışı haricinde inisiyatifin yargıya bırakılması yönüyle, ülkemiz açısından uluslararası uygulamaların ortalaması bir model ortaya konmuş, hızla değişen ve gelişen bu alanda önemli mesafe kat edilmiştir.

Yasanın 8. maddesinde katalog kapsamında yer verdiği suçlar, büyük oranda ve hatta hemen hemen tamamı ile temel hak ve hürriyet hususlardan ibarettir. Telekomünikasyon Kurumu İletişim Başkanlığı tarafından alınmış olan re'sen erişimin engellenmesi kararlarının %98'i de doğal olarak, yasanın ve Adalet Komisyonunun gerekçesinde yer verilen ifade özgürlüğüne zarar verilmemesi kaygısı çerçevesinde, temel hak ve hürriyetlerin kısıtlanması riski ile bağdaştırılamayacak suç türlerine ilişkindir. Telekomünikasyon Kurumu İletişim Başkanlığı tarafından alınan re'sen erişimin engellenmesi kararlarının tamamı katalog suçlardan ibarettir.

Erişim engelleme istatistiklerine ve istatistik yorumlarına <http://www.guvenliweb.org.tr> adresindeki "istatistikler" başlığı altında detaylı olarak yer verilmiştir.

Ayrıca, 5651 sayılı kanunda yer alan hüküm çerçevesinde, Bakanlığımız tarafından; Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Çocuk Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı ile ilgili Kurum, Kuruluş temsilcileri, işletmeciler ve Sivil Toplum Kuruluşları ile Üniversitelerin temsilcilerinden oluşan İnternet Kurulu kurulmuştur. İnternet Kurulu'nun görevleri arasında; internet konusunda ve internet ortamında işlenen belirli suçlara ilişkin olarak yapılacak iş ve işlemlere yönelik olarak gerekli çalışmaları yapmak ve önerileri belirlemek gibi konular da bulunmaktadır.